

[Anker Lau.]

anbefaler alle i det høje ting, som tillægger næringsfriheden blot den mindste betydning, at stemme mod lovforslaget.

Udvalgets ordfører (Edel Saunte): Jeg forstår så udmærket godt, at der kan opstå den misforståelse, at det ærede medlem hr. Anker Lau gentagne gange har givet udtryk for, at mælkeordningen var god nok; men jeg erkender, at det er ikke helt nøjagtig det, han har sagt. Det ærede medlem har nemlig sagt, at han var fuldkommen ligeglad med, om den var god nok eller ej. Det, der interesserede det ærede medlem, var det principielle spørgsmål om frihed til konkurrence for handelen.

Det kan meget nemt blive opfattet, og det er af mange blevet opfattet således, at det ærede medlem under bevisernes vægt har måttet erkende, at mælkeordningen er god nok, og at den virkelig er en fordel for forbrugerne. Jeg ved udmærket godt, at det ærede medlem gang på gang har sagt, at han var fuldkommen ligeglad med forbrugerne, for det var ikke det, der interesserede ham; det var handelens forhold, der interesserede ham; og om mælken blev billigere eller sundere, og om det hele var en bedre ordning for forbrugerne, var ham ligegyldigt, når blot ikke handelsstanden kom i vanskeligheder og ikke fuldt ud fik udbytte af mælkehandelen.

Når det ærede medlem så klart sagde, at dette lovforslags vedtagelse var en sensation, idet det var første gang, vi begrænsede den frie handel her i landet på et sådant område ved at indføre en monopolordning, må det ærede medlem have glemt, at denne ordning ikke er ny. Striden står ikke om indførelse af en ny ordning, men om, hvorvidt vi skal bevare den ordning, vi har. Jeg minder det ærede medlem om, at loven af 1940 blev forelagt det høje ting af Christmas Møller, at bekendtgørelsen blev udsendt af Christmas Møller, at den blev ændret i 1942 af Halfdan Hendriksen, at den blev ændret i 1946 af Villemoes og yderligere ændret på et senere tidspunkt i 1946 af Villemoes. I alle

tilfælde fastholdt man den ordning, vi faktisk nu viderefører; blot gør vi den en smule mere detaljeret i stedet for at overlade til handelsministeren at bestemme enkelthederne. Jeg kan derfor ikke se, at sensationen er så forfærdelig stor. Vi har i 18 år levet under en lov, hvis bestemmelser faktisk er fuldkommen mægtige til den lov, vi nu søger gennemført, så jeg kan ikke se, at det nu skulle dreje sig om en ny ordning, som man kan bebrejde de forskellige partier at de har tilsluttet sig.

Jeg vil gerne endnu en gang fastslå, at efter min opfattelse er det en gammel ordning, vi blot gennemfører i en mere udarbejdet form, og at denne mælkeordning gennem 18 år har været til umådelig fordel for samtlige forbrugere i de byer, der har haft en sådan ordning.

Poul Claussen: Dette lovforslags sidste behandling kan, som det fremgår af de to foregående taleres indlæg, stadig sætte bølger i bevægelse. Når ordføreren for socialdemokratiet, det ærede medlem fru Edel Saunte, nu gentog, hvad der ofte er sagt, at denne ordning er gennemført af en konservativ minister, og at der siden er gennemført ændringer i den både af en konservativ handelsminister og af en minister fra venstre, må jeg have lov at bemærke, at de omtalte ændringer i virkeligheden er ubetydeligheder, og at loven, som den nu foreligger, stort set er udformet på grundlag af cirkulærer, der støtter sig på loven af 1940.

Inden afslutningen af denne debat vil jeg endnu en gang gøre opmærksom på, at de forhold, hvorunder denne lov blev skabt, var fuldkommen abnorme, det var krigsforhold. Det var under besættelsen, den gældende lov blev til, og det var, efter at vi i 1930'erne havde haft ganske unormale forhold for landbruget. Det er lovens forhistorie, og det er derfor absolut ikke noget gyldigt postulat, at det skulle være nødvendigt at fortsætte denne lovgivning under de nuværende forhold. I hvert fald er mit